

I HATE THIS PLACE

Varje mening i den här texten är skriven för någon annan. Olika personer hela tiden men alltid för någon annan. Tidigt lärde jag mig att sällan göra någonting för en annan människa, dvs. hellre rädda migsjäl. Men - eftersom jag omgav mig mestadels med kvinnor i lekskolan etc - så lärde jag mig *inte alltid* leva efter det.

Istället levde jag med att ständigt separera. Separera mellan att *vilja* vara många älskarinna/vän, totalt uppgå i det socialas sfär och att någonstans bli övertygad om att det var destruktivt. Att en ska tänka på just sig själv, en självbevarelse som betydde att vara ensam. Och det stämmer ju på många sätt, männen - som jag by default sökte mig till - var ju alltsomoftast väldigt elaka. Och då gjorde den kärleken det väldigt svårt att älska utan att skada sig. Vilket också gjorde mig lite elak. Var tvungen att avgränsa och hata lite, oftast på oss mig själv eller på andra svaga individer. Jag blev lite inkonsekvent, oberäknelig.

Denna tudelning, d vs. att leva i och efter ett system där ens passion, ens vitalitet, tid och konstnärliga fantasi ständigt bakbinds och exploateras av den heterosexuella mannen och att å den andra sidan, vara helt övertygad om att kvinnans begär är till för att producera en helt annan verklighet, fri från honom, utanför detta arbetssamhälle. Denna tudelning är en kunskap om krossade hjärtan, kunskap om en splittrad själ och därför oerhört exklusiv kunskap om vad det är att leva i kapitalismen. Det är en konflikt mellan invanda kulturella värden och en medvetenhet om en djup djup orättvisa. En konflikt som är just måttet på *dom andra könen* i den liberala verklighetsbeskrivningen, måttet på *dom andra* i samtidsberättelsen om den liberala konstutbildningen. Här kan *dom andra* aldrig älska utan att också samtidigt hata.

Med den insikten började jag rekonstruera mina minnen vilket ledde till fler insikter, som ledde till fler.

Exempel: Att kommunicera allting en gör och tänker till andra människor - direkt. via sms, lappar, email, telefonsamtal, orden - är inte nödvändigtvis en dålig sak. Jag trodde länge att det *bara* var självförbrännande. Men självförbränning eller destruktivitet är som det mesta, bara ett koncept. Något som måste sättas i relation till allt annat. Du kan knappast bränna ut dig själv om du inte omgärdas av ett system som gör detta möjligt, av t.ex. människor som utnyttjar engagemang, kreativitet och kärlek för profit.

Exempel 2: Mina vänner, mina nära relationer och mitt arbete med andra människor har lärt mig allt jag kan. Meningarna i den här texten är skrivna med specifika ögon, läppar, hudfärg, kinder, namn, uppväxthistorier i minnet.

Det finns en anledning till att jag lagt nästan hela min praktik utanför skolan.

Jag hatar den här platsen, jag är besviken på min utbildning och det är inte mitt fel.

Nu börjar jag:

Livet i det här samhället är bästa fall väldigt sorligt. På olika vis väldigt ledsamt. Jag själv spenderar mycket tid med att gråta, i hemmet, skolan, ateljén eller i den så kallade offentligheten, jag har inga problem med det. Att gråta i offentligheten. Det berättar att livet, inte bara för mig, utan också för dig som måste se mig gråta skaka, är just sorgligt och fyllt av konflikter. Ibland håller jag tillbaka gråten för att istället kunna tala klart - jag tror mig kunna få ett erkännande genom att sortera mina tankar eller bara genom att gång på gång säga det självklara, om och om igen, skriva det i er panna:

Blåmärken på kvinnors armar.

En kille med massa erfarenhet av ett rasistiskt Sverige sa till mig: "när en väl börjat tänka på de här sakerna så är det lite svårare att omotiverat vara glad. Men det är inte farligt, tvärtom."

Ibland gråter jag i skriften, det kan låta såhär:

Snart maj, Tyskland, Konstfacks lägenhet.

Till dig Erik (och de kvävande effekterna av det manliga konstnärsegot):

Det som klistrar fast och sticks i dina hatiska ögon när du betraktar andra är ingenting annat än det du inte vet någonting som helst om. Det är det vi levt med i hundratals år i själ och hjärta, det är historiens frånvarande närvaro.

I den här världen har jag börjat tro att människor slutar älska mig för att jag inte hunnit rättstava på internet, för att jag tjarar om att bli älskad, för att jag inte är lika vacker som föregående dag, eller för att jag fortfarande tycker att modeindustrin aldrig kan vara radikal. Kärleksförlusten får mig att hata på deras ansikten, jag tillskriver dem motsatsen till att vara mig.

Ibland gråter jag med hjälp av en dålig eller våldsam älskare.

Ibland gråter jag i sång som mina vänner skrivit:

Sång: In a Chapel

<http://www.youtube.com/watch?v=x2altW3kLK8>

Ibland är det i teater: samspelt, inövat, i kontakt med de andra, väldigt precist och med väldigt många timmars arbete bakom eftersom det är så oerhört viktigt det som ska kommuniceras. Den teater vi startade, startades på en plats som inrymde något så unikt som en möjlighet att ha synliga konflikter.

Där människor *skulle kunna ha* känt att de hade en rätt till ett utrymme, där människor skulle kunna ha känt att de hade en rätt till ett utrymme....

En rätt som *inte* riskerades varje gång de antydde ett missnöje eller synliggjorde en oförrätt eller ett klasshat. 5000 kvadratmeter som skulle kunna vara till för att dricka kaffe och undersöka vilka verkligheter som faktiskt finns och som *skulle kunna* finnas. "Den allmänna verkligheten" kunde något ha hetat. "Kommunism" hade någon kallat det.

Som sagt; utan att riskera att förlora sin gemensamma rätt till platsen.

För den konfliktfyllda, dvs allmänna platsen existerar knappt längre. Och *om* den gör det någonstans så är den så vag eller så bevakad, och därmed inte speciellt älskad. Den är i själva verket så oälskad så att en privatisering, en rensning, en bortträngning drar tyst men effektivt förbi.

Och snart har de nya som flyttar in i Ericssons gamla lokaler skrivit ur sig själva ur den rensningsprocessen genom att göra godkända, kortsiktiga konstprojekt.

Jag hatar den här platsen.

Audun Ribe är av den mest välrepresenterade sorten; vit man, heterosexuell spekulant, wiskeydrickande, twittrande, ägare av Jordbro centrum, sitter i kommunfullmäktige för ett av de borgerliga partierna, helt ointressant vilket, framgångsrik betraktas han. Trots allt det här så spelar hans liv ingen som helst roll för någon som intresserar sig för kärlek, dvs. riktig feminism, dvs. jämlikhet mellan alla.

(paus)

Eller det borde inte **behöva** göra det.

Han och många, mindre inflytelserika människor, chefer, rektorer, prefekter, vanliga äkta män härbärgerar motsatsen per automatik. Och de gör allt annat till motsatsen, till detsamma, likadant: samma vita cafeer med bleka människor, konsten, köpcentrum, husfasader, kvinnor och barns utseenden, allt anpassat efter sin egen ekonomiska likriktande logik.

Utanför som inne på den här institutionen.

Här kan det dock vara lite svårare att avtäcka, det unkna konceptet "tolerans" har länge stått ivägen för att konstskolans föränderliga självbild. Även då en såhär intellektuell plats aldrig skulle erkänna det.

På det stora hela kan det kallas olika saker: modernitet ibland, konstnärlig frihet, välstånd, dialog, demokrati, frihet - och när det blir riktigt puckat - även för fred. I ett sådant samhälle, i den totalt av-socialiserade konsten, i hela arbetssamhället blir självd destruktivitet lika med att vara utsatt för någonting. Att vara ett offer. Att inte kunna/vilja arbeta, att bara bara gråta gråta och älska tills en briserar av mäktighet.

(paus)

Eller för den delen att helt enkelt inte på något vis ligga för kapital.

Om vi minns insikten som kommit till oss gång på gång: om **vad** som **egentligen** krävs för att totalt tillintetgöras, bli tom, kärlekslös, brännas ut (och det är inte en neuro-psykiatrisk sjukdom) så kan vi också konstatera att det **är logiken och därmed vår kultur** som är nedbrytande och själsdödande, som splittrar våra själar, krossar våra hjärtan.

Den här texten handlar om kärlek. Den felaktigt förstådda. Den som vägrar den andres subjektsblivande. Den som säger dig att den första förförelsen ska vara den eviga, den som ringer i ditt huvud att "sådan vill jag alltid att du är". Det är en text om den kultur som reducerar din omedlebara kärlek till ett köpslående kring relationer, objekt du vid behov kan förena med ditt eget humankapital. En kultur som totalt förintar all den positiva värdepotential kärleken för med sig; att dela, att vara öppen för andra, att uppgå i andra.

Sång:

Keep me hanging on (set me free)

Set me free, why don't you babe

Get out my life, why don't you babe

'Cause you don't really love me

You just keep me hangin' on

You don't really need me

But you keep me hangin' on

Why do you keep a coming around

Playing with my heart?

Why don't you get out of my life

And let me make a brand new start?

Let me get over you

The way you've gotten over me

*Set me free, why don't you babe
Let me be, why don't you babe
'Cause you don't really love me
You just keep me hangin' on
Now you don't really want me
You just keep me hangin' on*

Ingenting följer det förhärskande förnuftet såsom känslorna. I den här snäva kontexten - där nyliberala krafter vill etablera just den här antidemokratiska ideologin - så är "att bara bry sig om sig själv" egentligen bara logiskt.

Samtidigt ödelägger den här politiska ekonomin alla intressanta samtal med hjälp av olika myndigheter och institutioner. Sken-demokratiska ekorrhjul som ska hitta på "förnuftsmässiga", "kreativa", "konstnärliga" och fullkomligt passiva lösningar på samhällets problem. Från dessa instanser kommer behagfulla förslag om t.ex. medborgardialog, så kallad *deliberativ* demokrati. Vilket såklart är en motsägelse, förslag om deltagande kan inte komma uppifrån, demokrati görs inte uppifrån, den kan aldrig aldrig vara ett löfte från en myndighet eller institution. Eller från Konstfack. Punkt. Men ändå så fastnar de kritiska själarna som ändå finns här inne i institutionskritik eller ingen kritik alls pga total utbrändhet eller ensamhet.

En ensamhet som såklart inte är sann. De allra flesta är ju drabbade.

Men som känns som ensamhet.

Varför? För att vi är så himla långt ifrån varandra, även här inne i detta fullsmockade rum. För att vi är i försvar av det vi är så tacksamma för att vi har fått: en plats på konstskolan, ett jobb på kommunen, en plats i galleriet.

Den här platsen, alltså den här platsen här, Konstfack, är i vissa avseende väldigt trygg. Och med det menar jag för oss som går här..

Trygg som i ett varumärke; förenande, identitetsskapande och homogen, familjärt. Vi kommer ju alla nästan från samma ställe. Den ger oss en känsla av tillhörighet och av garanterad bekräftelse på ett eller annat sätt. I utbyte förväntas spontanitet, en gränslös fantasi i det fria rummet, ett fritt tänkande som ska ta oss utanför, någonting. Och framförallt förväntas att vi ser hur fritt detta rum är och uppskattar det.

Och jo, absolut, det är ju fritt. Om frihet *inte* står i relation till andra människor.

För inrymmer den här platsen verkligen helt utflippade konstnärliga fantasier när det inte finns en beständig, och jävligt akut diskussion om vad vithet eller medelklassighet har för inverkan på vad för konst som görs? Eller återigen frågan -

för den kan aldrig få nog med utrymme i ett verkligt politiskt samtal - om vem som städar och vem som får städad och vad det har med samtidskonstens begränsningar att göra. Eller bara då, *en diskussion om innehåll*. **Svar:** Ja, om det inte finns ett ansvar.

Tyvärr tror jag inte det kommer någon relevant konst utifrån tystnaden. Tror inte den här platsen spelar någon roll. Inte om människor inte väljer att solidarisera sig. Bara om konsten är någonting *utanför* det egna företagandet - som såklart är motsatsen till solidarisering.

Så här: Det går inte att organisera sig när den yttersta konstnärliga fantasin är den om individuell finansiering. Det går inte att göra relevant konst när den yttersta konstnärliga fantasin är den om individuell finansiering.

Penny nr två sa till den store världsberömde, skitrike musikern eller konstnären: "*I loved you when they hated you and I hated you when they loved you.*" Istället för att vara obstinat så menade hon att kapitalismen är ett svart jävla hål, ett sugande, lockande, kvävande svart hål som slukar allt den kommer åt för att lämna offren utanför. Penny var ju kvar på gatan. Och om inte hon var kvar på gatan så var någon annan det.

Tills det att det passar. Tills dess att kapitalrelationen hittat ett sätt att använda sig av mångfalden, bögnarna, invandrarna, våra affektiviteter, ja, vår kärlek till att expandera. Expandera in i våra hjärtan. För på ett eller annat sätt står vi alla hela tiden där, tillvända detta begärssystem nyligen uppdaterat i våra kroppar. Vi här inne står i själva verket så tillvända detta system att vi och vår konst inte förmår motstå dess bekräftelse. In i den post-demokratiska, korrupta, lynniga, "whatever works for me"-läggningen/sexualiteten. Där ett missnöje eller ett konstverk tolkas med hjälp av väldigt få personers inkomster. "I hate this place" och politikerna svarar med att sälja ut jordens sista allmännyttan. Eller så svarar institutionen med: "men vad gör du här då?" I en så pass nyckfull verklighet blir lätt också kärleken någonting som går att koppla av och på utefter efterfrågan.

(paus)

Förgörelsen av våra allmänningar går ALLTID - och detta är viktigt att komma ihåg tror jag - hand i hand med ödeläggandet av det privata - kön inspärrade i det patriarkal-romantiska hjärtats ogrund. En källare, en modern lägenhet, knullceller med fjärrvärme: bildskärmen framför ansiktet och bilen utanför dörren. Kärleken - felaktigt förstådd mäter frihetens omfattning i termer av köpkraft. Protesterar du, då är det din personliga upplevelse, det är bara din egen lilla fiktion.

(paus)

Därför är detta i allra högsta grad en feministisk fråga.

(paus)

Det värsta jag vet är när någon säger till mig eller någon annan: "det där behöver jag inte ta ansvar för längre", eller bara "det där är inte mitt ansvar", eller mer öppet kanske: "jag vill inte behöva tänka på det" sen kan följa: "när jag gör konst" eller "när jag inreder mitt hem/kök/ateljé" eller "nu när vi har gjort slut" eller vadsomhelst.

Det är lika kärlekens slut. Just där.

Det här talet handlar om kollektiva svek. Från man till kvinna, från rika till fattiga m.m, mfl:

Sång: Cry me a river. <http://www.youtube.com/watch?v=jAoABuJS1MA>

En jävligt god vän sa: Till skillnad från dålig teater, film och annan historiedikt så är detta inte en konflikt som ligger inuti *en* människa. Den ligger inte inuti mig. Eftersom varje missfall är en arbetsolycka i det här samhället... Eftersom varje missfall är en arbetsolycka i det här samhället, så gråter du heller aldrig ensam....

(paus)

Om du bär dina sår öppet, underlivet i pannan eller vadsom, så kommer någon att förr eller senare säga åt dig att "slänga av dig offerkoftan" eller använda någon annat liberal-språkligt tillhygge emot dig. Men kom då ihåg att jag säger detta nu: ta för guds skull aldrig aldrig av dig den då. Sticka fler eller bär andras. För om du **inte** är sänkt av en bruten, förbrukad kropp eller av fattigdom och tidsbrist så är i alla fall din och därmed vår gemensamma förmågan att älska det.

(paus)

Som vi nu vet så exkluderar konstskolorna folk som inte är så kallade EU-medborgare med ekonomin som medel och mål. Och samtidigt rensar den kränkta staten efter ras med bl.a offentlig sektor som medel och ekonomin som mål. Jag kan säga det tydligare: det är frukten av exakt samma politik med exakt samma mål. Än

tydligare: målet är tillväxten och ekonomisk vinst för ett fåtal män och familjer. Än, än tydligare: vårt land vill bara ha köpstarka individer som medlemmar.

Resten skickas till underjorden och blir till öden som återigen, i fiktionen införlivas, blåses till liv, av den vite konstnären.

En rasistisk struktur producerar såklart en rasistisk kultur.

Detta i sin tur gör platser obehagliga att vistas på och kränker alla som vistas där med sitt perverterade maktspel: alla som inte kan eller vill eller ser ut att kunna konsumera oss i Sverige "ur" den alltjämt fallande ekonomin, den som inte vill rädda skendemokratins falska fejja eller för den som inte *kan* bidra till att den upprätthålls. Dessa människor är inte välkomna här på den här skolan, inte i Sverige och snart inte heller i sitt eget närområde.

Det gör det långt ifrån tryggt och långt ifrån behagligt att vara här. Jag hatar den här platsen. Och det är inte mitt fel.

En intelligent konstnär, hon ser klart och svarar rakt på frågan om varför samtida konst -trots allt det här - är så omåttligt attraktiv: Jo, säger hon, för att den är och presenterar en spegelbild av post-demokratien i hyperkapitalismen. Den framställer sig oförutsägbar, briljant, lynnig, driven av inspiration, liksom så en oligark i revolution mot diktatur, gärna vill se sig själv. Den traditionella rollen av konstnären - dvs den egna företagaren - korresponderar väldigt bra med självbilden hos de som strävar mot toppen i ett envælde. Som ser regeringen som en potentiell konstform. Post-demokratiska regeringar - som den vi har här i Sverige - relaterar väldigt mkt till denna oberäkneliga manliga konstnärsroll: oklar i tanken, korrupt, lite dum och helt och hållet otillförlitlig.

Här styr den enskildes smak. Här är den enskildes smak normen, eftersom att det enskilde är i majoritet, eftersom den enskilde är normen. Resten, de få krumma figurer som inte är enskilda, utan del av bestämda grupper, deras berättelser är bara personliga upplevelser.

Kärleken som vi tenderar att efterleva den, är odemokratisk, så också konstnärens strävan och mål, även då omedvetna. Konsten hänrycker och gentrifierar, förför och konsumerar och dumpar dig, tasig och förvirrad med en obotlig längtan efter mer från din förövare.

Jag översätter henne igen: "om 'samtidskonsten' är svaret, då är frågan: hur kan kapitalismen göras lite mer attraktiv".

Jag kommer alltid att med smärta sakna fantasin om oss, och om den radikala konsten.

<3

Sarah Liz Degerhammar

Medarbetare i Jordbro Stadsteater, medlem i TIR samt Prekariatet.